

Βρυξέλλες, 5 Δεκεμβρίου 2022
(OR. en)

15267/22

LIMITE

CYBER 395
COPEN 429
JAI 1612
DROIPEN 161
ENFOPOL 618
TELECOM 510
EJUSTICE 94
MI 899
DATAPROTECT 344
CODEC 1904

Διοργανικοί φάκελοι:
2018/0108(COD)
2018/0107(COD)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών - Έκθεση προόδου

Γενικό πλαίσιο

Η νομοθετική δέσμη που αποτελείται από την πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις και από την πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών υποβλήθηκε από την Επιτροπή το 2018. Μετά την έγκριση της γενικής προσέγγισης στο Συμβούλιο και της έκθεσης του Κοινοβουλίου, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο τριμερών διαλόγων τον Φεβρουάριο του 2021. Εξαρχής οι διαπραγματεύσεις ήταν δύσκολες, καθώς οι συννομοθέτες είχαν αποκλίνουσες απόψεις για αρκετά βασικά στοιχεία των κειμένων.

Σημαντική δυσκολία αποδείχθηκε ειδικότερα το ζήτημα του πότε και υπό ποιες προϋποθέσεις μια ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων που απευθύνεται σε πάροχο υπηρεσιών σε άλλο κράτος θα πρέπει να κοινοποιείται στην αρχή του κράτους του παρόχου υπηρεσιών. Εξ αυτής της αιτίας, ο φάκελος προχωρούσε σχετικά αργά κατά το πρώτο έτος των διαπραγματεύσεων.

Οι διαπραγματεύσεις άρχισαν να επιταχύνονται την περασμένη άνοιξη. Τρεις πολιτικοί τριμερείς διάλογοι πραγματοποιήθηκαν σε καλό κλίμα συνεργασίας τον Μάρτιο και τον Ιούνιο του 2022 και φαινόταν να είναι εφικτή μια συνολική συμβιβαστική συμφωνία επί της νομοθετικής δέσμης κατά το τέλος της θητείας της γαλλικής Προεδρίας. Ωστόσο, οι θέσεις για ορισμένα σημαντικά θέματα εξακολουθούσαν να αποκλίνουν και, ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας για συνολικό συμβιβασμό.

Πρόοδος υπό την τσεχική Προεδρία

Η τσεχική Προεδρία συνέχισε τις εντατικές εργασίες βάσει των επιτευγμάτων της γαλλικής Προεδρίας. Ορισμένα εκκρεμή ζητήματα αποδείχθηκε πολύ δύσκολο να επιλυθούν. Χρειάστηκαν αρκετοί μήνες τεχνικών συζητήσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων για την αποσαφήνιση των θεμάτων αυτών, για τα οποία η Ομάδα COPEN, οι Σύμβουλοι ΔΕΥ ή η EMA είχαν τακτική ενημέρωση, ενώ ζητήθηκε και η γνώμη τους.

Κατά τα τελευταία στάδια των διαπραγματεύσεων, οι δυσκολότερες συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε τρεις πτυχές.

Οι λεπτομέρειες του καθεστώτος κοινοποίησης των εντολών στις αρχές του κράτους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο αποδέκτης (νόμιμος εκπρόσωπος ή ορισθείσα εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών) αποτέλεσαν τις σημαντικότερες δυσκολίες των διαπραγματεύσεων. Ειδικότερα το ζήτημα του αποκαλούμενου κριτηρίου της διαμονής, το οποίο θα διασφάλιζε ότι δεν απαιτούνται κοινοποιήσεις στις περιπτώσεις όπου ο ενδιαφερόμενος διαμένει στο κράτος έκδοσης, αποδείχθηκε δύσκολο να επιλυθεί. Το Συμβούλιο προσπάθησε εν προκειμένω να διασφαλίσει ότι οι αμιγώς και κυρίως εθνικές υποθέσεις δεν θα χρειάζεται να υποβάλλονται στην ενίοτε απαιτητική διαδικασία της κοινοποίησης.

Οι κανόνες που περιέχει ο κανονισμός σχετικά με το αν οι ευρωπαϊκές εντολές υποβολής στοιχείων θα πρέπει να απευθύνονται στον πάροχο υπηρεσιών που ενεργεί ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων και όχι στον πάροχο υπηρεσιών που επεξεργάζεται τα δεδομένα για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων έφεραν στο προσκήνιο διάφορα τεχνικά μεν αλλά εντούτοις πολύ σημαντικά ζητήματα, επί των οποίων οι συννομοθέτες δυσκολεύθηκαν να συμφωνήσουν. Το Συμβούλιο επέμεινε συνεχώς ότι ένας κανόνας που θα είναι υπερβολικά αυστηρός ή απλοϊκός θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταστάσεις επιζήμιες για την έρευνα.

Η διατύπωση και η φύση των κανόνων σχετικά με τους λόγους άρνησης έφεραν ήγειραν επίσης διάφορα ζητήματα. Το Συμβούλιο επέμεινε κατ' ουσίαν ότι οι δικαστικές αρχές πρέπει να διατηρούν κάποιο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας.

Στις 29 Νοεμβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε ο όγδοος και πιθανώς τελικός τριμερής διάλογος. Η ατμόσφαιρα του τριμερούς διαλόγου ήταν εποικοδομητική με αμφοτέρους τους συννομοθέτες να επιδεικνύουν ευελιξία, αλλά με δύσκολες ανταλλαγές απόψεων στα πιο αμφιλεγόμενα θέματα, καθώς και οι δύο υποστήριζαν σθεναρά τις θέσεις τους.

Συνολική κατάληξη του τριμερούς διαλόγου ήταν η επίτευξη προσωρινής συμφωνίας σχετικά με τα εναπομένοντα ουσιαστικά μέρη του διατακτικού του κανονισμού και της οδηγίας. Η Προεδρία ενημέρωσε το Κοινοβούλιο ότι η προσωρινή συμφωνία εξακολουθεί να υπόκειται στις τεχνικές λεπτομέρειες που βρίσκονται στο στάδιο της οριστικοποίησης σε τεχνικό επίπεδο. Τα υπόλοιπα ήσσονος σημασίας σημεία αμφοτέρων των κειμένων θα οριστικοποιηθούν σε τεχνικό επίπεδο.

Η γενική εκτίμηση της Προεδρίας είναι ότι η προσωρινή συμβιβαστική συμφωνία θα γίνει αποδεκτή από το Συμβούλιο. Έστω και αν ορισμένες πτυχές δεν είναι ιδανικές από τη σκοπιά του Συμβουλίου, η προσωρινή συμφωνία αποτελεί αναμφίβολα το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στο οποίο θα μπορούσε να καταλήξει το Συμβούλιο.

Επόμενα βήματα

Μετά την προσωρινή συμφωνία που επετεύχθη με το Κοινοβούλιο, η Προεδρία κατέβαλε, από κοινού με το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, εντατικές προσπάθειες για την οριστικοποίηση των τελευταίων εκκρεμών τεχνικών ζητημάτων του κανονισμού και της οδηγίας.

Η Προεδρία έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ότι οι εργασίες αυτές θα ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατόν, ούτως ώστε η πλήρης πολιτική συμφωνία να μπορέσει να υποβληθεί στα κράτη μέλη προς έγκριση. Υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθεί η έγκριση, θα ακολουθήσει η επίσημη έκδοση των νέων νομοθετημάτων στις αρχές του 2023.